

Sygn. akt III Ca 651/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Magdalena Hupa – Dębska (spr.)

Sędziowie: SO Andrzej Dyrda

SR (del.) Anna Hajda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 stycznia 2014 r. w Gliwicach

sprawy z powództwa J. D. i G. D.

przeciwko T. Z., K. Z. i B. Z.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek zażaleń pozwanych T. Z. i K. Z.

na rozstrzygnięcia zawarte w punktach 1 i 3 wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt III Ca 651/13

postanawia:

1. odrzucić zażalenia na rozstrzygnięcia zawarte w punkcie 1 wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 5 grudnia 2013 r.;
2. oddalić zażalenia w pozostałej części;
3. nie obciążać pozwanych kosztami postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 20 listopada 2012 r. (sygn. akt II C 79/11) oddalił powództwo J. D. i G. D. przeciwko B. Z., K. Z. i T. Z. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności i orzekł o kosztach procesu w punktach 2, 3 i 4, zasądając od powodów solidarnie na rzecz kolejnych pozwanych odpowiednio 2.417 zł, 2.400 zł i 2.400 zł.

Rozpoznając sprawę na skutek apelacji powodów Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. zmienił powyższy wyrok w punktach 2, 3 i 4 w ten sposób, że nie obciążył powodów kosztami procesu, oddalił apelację w pozostałej części oraz nie obciążył powodów kosztami postępowania odwoławczego. Uzasadniając rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów wskazał, że charakter sprawy przemawia za zastosowaniem art. 102 k.p.c. i nie obciążenie powodów kosztami postępowania. Sprawa była bowiem skomplikowana pod względem prawnym, a językowa wykładnia przepisu art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. oraz pogląd wyrażony w orzeczeniu Sądu Najwyższego zapadłym w sprawie III CZP47/10, gdzie taką wykładnię dopuszczono, mogły dać powodom asumpt do wytoczenia powództwa.

Pozwani T. Z. i K. Z. wystąpili z zażaleniami na rozstrzygnięcia o kosztach zawarte w wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r., domagając się ich zmiany i zasądzenia kosztów postępowania za obie instancje na ich rzecz, wraz z kosztami postępowania zażaleniowego, względnie obniżenia należnych im kosztów do 2.000 zł za obie instancje. Zarzucili błąd

w ustaleni, że powodowie wykazali, iż nie stać ich na pokrycie kosztów procesu; naruszenie art. 98 § ust. 1-4 k.p.c. w związku z § 2 ust.1 i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu poprzez ich błędną interpretację i nie zasądzenie od powodów na rzecz pozwanych kosztów procesu; naruszenie

art. 394 § 3 kpc przez błędne uwzględnienie zarzutu powodów odnoszącego się do niezastosowania przez Sąd pierwszej instancji art. 102 k.p.c., pomimo iż zarzut ten nie był podniesiony przed Sądem pierwszej instancji, a powodowie ponosili wszelkie opłaty w sprawie przegranej; wreszcie naruszenie art. 102 k.p.c. przez błędne przyjęcie, iż zachodzą szczególne względy wyłączające konieczność zasądzenia od strony przegrywającej kosztów procesu, podczas gdy powodowie nie wskazywali na taką konieczność w toku postępowania i nie wykazali stanu swego majątku.

Powodowie wnieśli o oddalenie zażaleń i zasądzenie od pozwanych kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do art. 394² § 1 k.p.c., na postanowienie sądu drugiej instancji, którego przedmiotem jest m.in. zwrot kosztów procesu, przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu,

z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Ponieważ o kosztach postępowania przed Sądem Rejonowym rozstrzygał Sąd Okręgowy na skutek zażalenia, pochłoniętego przez apelację, od rozstrzygnięcia w tym zakresie nie przysługuje zażalenie, toteż zażalenia w części odnoszącej się do tego rozstrzygnięcia, jako niedopuszczalne podlegały odrzuceniu, stosownie do art. 373 kpc w związku z art. 370 kpc, art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc. Nie podlegają zatem rozpoznaniu zarzuty odnoszące się do orzeczenia

o kosztach postępowania w pierwszej instancji.

Rozpoznając dopuszczalne zażalenie na postanowienie o kosztach postępowania odwoławczego, nie znalazł Sąd Okręgowy podstaw do jego skutecznego wzruszenia. Zastosowanie zasady z art. 102 kpc może nastąpić na każdym etapie postępowania, nie wymaga wniosku,

a powinno być oceniane przez pryzmat okoliczności, które uzasadniają odstępstwo od podstawowej zasady decydującej o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu w oparciu o przesłankę odpowiedzialności za jego wynik, wynikającą z art. 98 kpc. Do kręgu tych okoliczności można zaliczyć również fakty leżące poza procesem, a związane z niestabilnym stanem prawnym, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego. Takimi właśnie okolicznościami kierował się Sąd, nie obciążając powodów kosztami postępowania odwoławczego. Nie uczynił tego z uwagi na sytuację materialną powodów, co czyni zarzut błędu w ustaleniach chybnym. Wskazał Sąd, że powództwo zostało wytoczone w zaufaniu do stanowiska Sądu Najwyższego aktualnego w dacie jego wniesienia, a zmienionego w toku postępowania. Okoliczność tę można uznać za na tyle szczególną, iż usprawiedliwiająca zastosowanie wobec powodów dobrodziejstwa z art. 102 k.p.c.

z uwagi na charakter sprawy.

Zażalenie pozwanych jako bezzasadne podlegało zatem oddaleniu stosownie do art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. Mając na uwadze uznaniowy charakter rozstrzygnięcia opartego na normie z art. 102 k.p.c. i wskazywany wyżej szczególny charakter niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż nie należy obciążać pozwanych kosztami postępowania zażaleniowego, przy zastosowaniu w/w przepisu.